

C V D

A I G G

T 5 9 6

C. e. 88

Burgab. Dymott

08

Ne

2 N. 28.

II 2. c 28

IOANNIS CASELII

Oratio funebris

IOANNI GEORGIO A LEISTEN

nobili equiti Megapolitano.

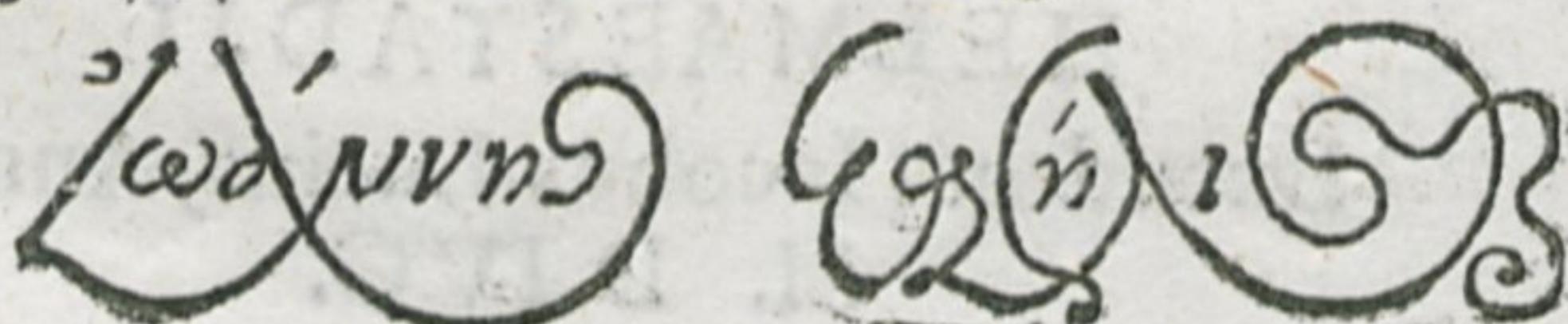

HELMAESTADII

Excudebat Iacobus Lucius, Anno
M. D.IVC.

ΙΟΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΩ ΛΑΙΣΤΙΑΔΗ.

Υπαρχίδης Μεγάλης—πόλεως Ενετήσιος ἵππεύς
ΛΑΙΣΤΙΟΣ ἐκ τούτου παιδὸς ιοσεφάνοις
Αονίσιν φίλῳ ἦτορὶς ποθέεσκε γῦ αἰνῶς
πάνθ', ὅση τὰν ἀγαθῶν πεῖσται θροτοῖς πέλετοι.
ἢ τι μυρεία τῷ Φθονέων χρυσοῖο τάλαντα,
ἢ πεδίων γῆς, οὐτε βοῶν ἀγέλας,
ἢ κενεδειπνάστηρε δῆμων ἢ παράναξιον
τοῖς χαλεπὶν κτᾶσι, ρηιδίον δὲ ὄλεσμα,
ἢ βάνχου κύλικας ταλίρεις, δὲ δῶρον φροδίτης
ἢ πίθον ἄστλητον τὰν ἐπιθυμιέωι,
ἢ λομένων ἐπιθυμιέων ποθέεσκε δὲ ἔσχατον
παντοίας ἀρετῆς ἢ σοφίας μετέχειν.
τοῦ χάρακτος ἀρχῆς εν τῇσει Ρωσικήν,
εἴτα δὲ πέρος Ρέινου καὶ νησιῶν Αργυρέην.
εἴτα δὲ νοσήσας τάλι πέρος Βάρνασ φέεθε,
εἴτα πέρος ἡμετέρης ταῦτα ἰχλαδόν,
ἢ πάντως τοῦ Φισσάρμητος πόνου, οὐδέποτε χρυσοῦ
ΛΑΙΣΤΙΟΣ ἐν πάσῃ κλεινὸς ὄμηλικήν
ηκοεθεστιης σοφίης πολυίδριας ἀνδρᾶς
ὄρθιων δειξαμένους ἀπραπτονεις αρετῶν.
εἰς δὲ τέλον μεταβὰς Αλπεις, ποτὲ Αύσουνας ἥλθεν
ἢ ταλέον ἐλπίσας καθιλαβεῖν ἀγαθῶν.
γυμνάσσας δὲ δέμας γενυάσιως, νοῦν δὲ ἐπι μᾶλλον:
τοῦ δὲ ἐνεργετέσσιν ὠφελεν οὐκ ὀλίγους.
ἄλλα Νέας—πόλεως μην ἀγαπλεταῖς ἐν δῆμῳ
αἷψα μάλιστηρὴ ὠλεσεν ἡ πόλεις.
αλλὰ καὶ τοῦ μᾶλλον ἐπεὶ πᾶς φοῖβος εώη
δῆμα φίλον συμερῶ κείμενον εἰν αἴδῃ.
Φίμη ΛΑΙΣΤΙΑΔΑΟ Δίος κούρησι μελάσσει
αὐτοῖς δέ οἱ μέμηλι οὐκ ἀπίλοιται λέσσον.

RAEMARO A LEISTEN
nob. equiti Megapol.

S.

JOANNES CASELIVS.

Tentum hoc est, Remare, negotium, fateor: id ut factum sit, audi quæso, ne me in culpa esse, fortè suspicaris. Ut primum accepi de obitu fratris tui, Ioannis Georgij, quid deberem, mihi statim in mentem venit: sed in medio dolore, non nisi de buius moderatione cogitavi: tuus, ut fratris, primus haud dubiè fuit: secundus, frater nō proximus, meus. Fuit mihi quidem cum vtroq; vestrū amicitia, quæ non sola notitia contineretur, sed cū illo quoq; plurium annorum quotidiana & domestica cōsuetudo, & multa officia inter nos intercesserant. Ex interuallo demum ad scriptiōnem animum adieci: neq; autem hic dicam de occupationibus necessariis: morbus me interpellauit, immò deiecit, qui tantum non mihi finem vitæ attulit: ex eo non leui cum iacturā emersus, quæ delinearam, cæpi pertexere, & iampridem absoluī: eam orationem tibi, aliisq; item amicis censendam misi: inde etiam moræ accessit plusculum. Sed de tempore quid me purgo? modo rei satis vtcung; factum sit: sic tarda laudatio videri minus possit: nec tamen video cur tardam quis nominet, quæ non omnino fallat. Non fallo autem, quando & præstati, quod in me recepi vltrò, & vera explorataq; refero: nisi quis splendorem desideret. Sed ego de hoc iccirco in eiusmodi materia minus labore, quod per se satis splendida & grata est

A. 2

quam

quamvis ipsa simplex, veritas: qua qui non placet, vt ille placeat, & frustra nec merito placet ornamenti dicendi fallacibus. Vale. Helmæstadio ex ac. Iulia. N O N. D E
CEMB. cl. l. VC.

ABRAHAMO A VVINTERFELDT
nob. equiti Marchico.

S.

IOANNES CASELIUS

 Am inde usq; ab adolescentia cum multis generosæ gentis tuæ, tum in academijs, tum in aula aliquis, nec ille iniucundus amicitiæ mihi usus fuit: interior cum quibusdam animorum coniunctio è studijs, quæ prima virtutis & doctrinæ existimamus: singularis autem & domestica consuetudo cum DETLEVO, patruo tuo, magno viro, qui ab annis triginta VII. viris, IOACHIMO II. & IOANNI GEORGIO, & patriæ, cuius illi principes, boni consilij copia præstò fuit. Nec enim de ipsius honorib; & bonis fortunæ dicam, quæ ille optimis artibus & singularibus meritis adeptus fuit, quod eiusmodi etiam alij sæpè consequuntur, quibus, vt præstarent cæteris, aut bene de alijs merebentur, in mentem nunquam venit. Illud, quod dixi, verè magnum, siue primum est, quod in hisce terris homines hominibus præstent. Fuerunt & alij, quibus ipse ad primas & ipsas regias litteras dux exstiti. Hinc igitur factum fuit, vt cum te hic primum viderem ea modestia & diligentia, tibi quoq; animi in te mei indicium facerem. Deinde cum præcesses apud nos aulæ

et

¶ educationi principis IVLII AVGUSTI, familiari-
res facti, amicitiam colere cœpimus. Tum & ego rebus secundis
tuis, in quibus & nuptias numero, fauebam, & tu quantum me
amares, multis rebus ostendisti. Accidit, ut cuius affinitatem
ipse tibi gratulatus fueras, IOANNES GEORGI-
VS LÆSTIVS in Italia febri extingueretur: eius
amicissimi hominis mors & mihi dolori fuit, non tam quod me a-
mico perliberali, quam quod patriam ciue egregio priuatam iu-
dicaui. Nam quod ad alterum, tuam quoq; benevolentiam re ipso
sa expertus fui: quae te in me meosq; deinceps quoq; futurum non
dubito. Auctor meis ipse sum, ut te tuosq; contrâ colant: nec a-
nimus qui erga vos meus sit, ignoras. Eius iterum testandi gra-
tia has ad te litteras dedi: orationem funebrem fratri uxoris
tuæ à me scriptam antè & tibi & alijs legendam censendamq;
misericordiam. Nec enim dubitabam, quin meum erga vos studium
probaretis, quod & alijs cognoscerent, & cū fructu aliqui. Ha-
bent hic adolescentes nobiles, quæ discant, quæ imitantur: neq;
nunc tamen ego doceo, quod non sit huius loci: sed ijs exemplum
propono, qui frugie esse velint, & cogitationem de bonis suis &
salute patriæ suscipiant. Prorsus autem ita sunt, quæ referto,
ut ex familiaribus acceperis: neq; ipse tam laboravi, ut lauda-
tionem conscriberem, quam ut de egregij iuuenis virtute & stu-
dijs testimonium dicerem: in quo me non vobis solum, sed multis
alijs, qui eum nouerint, vel etiam virtutem ament, gra-
tum fecisse arbitror. Vale. Helmesta-
dio ex acad. Julia Id. Decemb.

clo 10 vc.

A 3

JOAN-

IOANNIS CASELII ORATIO FVNEBRIS

IOANNI GEORGIO à Leisten nobis
liequiti Megapol.

Tamen in ipsis occupationibus delibabo
potius laudes IOANNIS GEORGII
LAESTII, si minus iusta oratione per-
sequi potero. Id faciam, non quod amicitiae de-
beo, quae nobis inter nos fuit singularis; etsi &
ipsa me mouet: sed multò magis, ut iuuentuti
proponā exemplum pernobile, quod in multis
sequuntur. Nec enim plura, nec alia dicam, quām
quae in re sint, ut in hoc genere solent, qui suam
in dicendo facultatem ostentat auditoribus, nec
quām veritatis cultor, aut ausit aliis, si vir bonus
haberi velit. Prædicari vita functos vel satis bo-
nos, patiuntur omnes, nisi prorsus mali: sed ta-
men etiam præstantium laudibus si alienæ affin-
gantur, ipsæ vilescunt auditoribus: quin eiusmo-
di oratorem in paruo pretio habemus, qui falsa
pingat pulcris coloribus. Vera dicam, etsi minus
compta: quae cognita noceant nemini, aliqui-
bus

bus fortasse prosint. Maritima est ad boreā Germaniæ prouincia Megapolis: nobilis & amplitudine & copia rerum necessariarum, & emporijs & viris præstantibus: de qua tamen plus hoc loco verborum facere, nihil attinet: præsertim cū eius laudandæ siue describendæ occasionem aliquando non neglexerim: quod etiam argumentū ab alijs tractatum feliciter, & luculentè prorsus illustratum, lubens fateor, nemini inuidens. Amplius est ibi ordo equester, & à memoria hominum floruit multitudine familiarum: earum aliæ alijs sunt illustriores, et si pari nobilitate censentur. Aliquæ ex priscis illis vsq; sæculis in hunc diem florere, non falso creduntur, quibus ea loca Vandali tenebant à virtute minimè abhorrentes, quando & fide præstabant, nec minus animis quam manu, nec prophani etiam, vt ipsi iudicabant: sed vera pietate non erant imbuti, de qua vel nihil vel vix aliquid fama acceperat. Earum multas, quod plæræq; mihi notæ sunt, & multi mihi in ijs amici, facile recenseam, ni ambitionis, vel superuacaneum censem. Est autem in cæteris L AESTI O R V M, nulla omniū

inferi-

inferior, siue gentis antiquitatem, siue fortunas,
siue peritiam rei militaris spectes, siue fidem &
virtutes cæteras: quibus bonum ciuem & virum
nobilem ornatum esse decet. Habitent autem
& hodiè in Germania viri nobiles, vt primis sæ-
culis principes Græciæ, præsertim in Attica, rarò
in urbibus; quisq; ad villam fundosq; proprios:
id accommodatius rei familiari putatur & con-
sentaneum est: quod sic agris temper oculus do-
mini præstò, voce populi quoq; celebratus. Sed
quæ hæc ratio commoda habeat, quæ incom-
moda, alterius est, regiæ, ni fallor, aut ciuilis con-
siderationis. Quod verò tot sæculis apud nos ea
non mutatur: quin aliquibus in mentem vene-
rit, vix dubium esse potest, deductumne alicubi
apud nos in publicam deliberationem, id in me-
dio relinquendum censeo: quod igitur non mu-
tatur, argumento est, nihil melius nostris homi-
nibus intercà potuisse reperiri, nec repertum aut
constitutum iri in posterum: si cui de futuris con-
iecturam facere integrum est. Habent autem
LAESTII rus Vardouium, & agros suos prope
Leoniam: à qua distant duobus tribusue milli-
bus passuum: ipsa Leonia ab ostio Varni ad littus
Balti-

Balticum, ad passuum L M. hodiè Lagam vo-
cant: eam condidit, ibiq; sacerdotia instituit
HENRICVS LEO, cum illas gentes armis
subiugaret: sed ita subiugauit, fortis idem & cle-
mens, & pius princeps, vt in religionis libertatem
omnes vindicarit: de suo autem nomine. LEO-
NIA M aut ipse dici voluit, aut in colæ condi-
toris memores ita nominarunt: idq; nominis ini-
tio LAGAE fuisse, hodiè non dubijs monumen-
tis docent. Duxerat VLRICVS LAESTIVS
ELISABETHAM PRAENIAM, atq; ex
ea suscepserat filios duos: RAE MARVM &
IOANNEM GEORGIVM: huius annus
natalis erat, quo maximè gliscerat bellum inter
transmarinos reges FRIDERICVM II. DA-
NIAE & ERICVM SVECIAE: ad modū:
pueri orbati fuerunt parentibus: quæ non parua
esse putatur infelicitas. Quod enim bonorum
potissimum parentes largiuntur liberis; id à qui-
bus maximè dari oportebat & iucundissimè acci-
pitur, non accipiunt. In triplici differentia sunt
bona, quibus nos parentes afficiunt: vita primū
est ordine: secundum, vitæ necessaria siue patri-
monium

B

monium

monium nomines : tertium, non falso re ipsa pri-
mum dixerimus . Principem namq; in alijs lo-
cum tenet . Quid enim, aut quô vita, nisi recte co-
latur? absq; hoc si sit, in res malas transit, & exi-
tio est, quod salutis esset principium: de ijs, qui-
bus vitam tuemur, vel etiam de amplissimis for-
tunæ beneficijs non dicam, quæ neq; ipsa usui si-
ne vero vsu , totus pendet à tertio . Ea est libera-
lis ad officium educatio , qua efficitur ut recte vi-
uamus, & rectè vt amur bonis cœteris . Hoc primū
bonum parentes dare non potuerunt, tenellis ad-
huc, & abeūtibus ab infantia filijs: nec tamen pu-
pilos, hoc primo optatissimoq; bono carere pro-
pinqui passi fuerunt . Namq, & BARTHOLDVS
LAESTIVS, eorum patruus, suum hac in re of-
ficiū fecit; & auunculis PRAENIIS idem non mi-
nus curæ fuit, vt viris bonis & eruditis, & præstati-
bus, quēadmodū eos ipse noui . Amicos enim ha-
bui & habeo, HENRICVM MAGNVM, O-
THONEM & NICOLAVM: cum NICO-
LAO etiam familiariter vixi Bononiæ, cum legū
disciplinæ operam daret: in prætorio imperiali
OTHO locum habuit, & id munus cum digni-
tate gessit: nec MAGNVS in ijs dem studijs nullus
erat,

erat, et si patris familias munus in se maturè suscep-
perat: quo nomine quoq; apud Ioannem Alber-
tum, ducem Megapol. in pretio erat, qui & illius
opera annos plures vtiliter in re familiari con-
stituenda vsus fuit. In id igitur patruus & auuncu-
li pari studio incubuerunt, vt in litteris fratres
LAESTH à prima pueritia educarentur. Ete-
nim & amplum reliquerat ijs patrimonium pater,
ex quo ad liberalem educationem etiam superef-
set: & pueri erant ingenio bono. Cum vtriusq;
progressus probarentur initum fuit consilium,
vt RAE MAR VS in academiam mitteretur:
missus fuit in vicinam Rostochiensem: Rosto-
chio deinde venit Argentinam, vbi principi ma-
gistrorū dicendi in Germania IOANNI STVR-
MIO operam potissimum daret. Verùm ado-
lescenti cum alia aduersa euenerunt: tum hoc
quod è medio cursu ad rem familiarem ipsi trans-
eundum fuit. IOANNES GEORGIVS
paullo hac in parte felicior, puer missus in ludum
Gustrouiensem, cui tum præerat FRANCIS-
CVS OMICHIUS, quem & litteræ, & ami-
citia, quam cum fratre meo germano SAMVE-

LE CASELIO, acerrimi ingenij, & non vulgariter eruditio coluerat, mihi amicum fecerat, neq; tamen non officia mutua nos arctius deuin-
xerant, ipse vir doctus, & in educatione teneræ
ætatis diu & cum laude versatus. Vbi cum profe-
cisset, quantum puer breui tempore capere pote-
rat, suasit patruus & fecit, vt et si ad sumptum an-
num aliquid adjiciendum esset, Rostochium
mitteretur. Sic eum cum primis litterarum ele-
mentis, in consuetudine doctorum hominum,
etiam virtutum semina imbibiturum. Hoc enim
ante omnia agi, & mature fieri oportere, iudica-
bat vir prudens: ac sanè res docet, qui paullò ad-
ultiores ætatem agunt inter pueros, moribus
esse puerilibus, parumq; idoneis ad vitæ consue-
tudinem: quos nisi eruant, ipsi tūm alijs in vul-
gus ridiculo sint, tūm parū opis conferant ad rēp.,
in cuius primis principijs vacillent. Ibi igitur in
disciplinam traditus fuit iuueni eleganter docto
& alijs virtutibus ornato, præcipue modestia,
IOANNI FORSTERO, bonarum artium
magistro. Hic & alias disciplinas & mathemati-
cas coluerat, quæ mentem præcipue acuunt & v-
numquemq; de se sobriè iudicare iubent, & offi-
cio

cio sui ordinis cedebat nemini: quin potius alijs
gratū facere studebat, quàm suis commodis con-
suleret. Hæc omnia cū propria esse debeant ho-
minum doctorū, tamen ita rara sunt, vt rectè lau-
dē mereatur, & facilè admirationē inueniat apud
intelligentes, qui ita animum ad vitam excolue-
rit. Non sine cauſa qùis deploret conditionem
litterarum, quarum vim pauciores nouerint: ac
proptereà fieri videmus, vt in hominibus do-
ctis censeātur, in quibus mediocris doctrinæ vix
hilum reperias: sed omnibus pænè seculis, verita-
tis minus studium fuit, quàm utilitatis. In eius-
modi autem moribus & virtutis studium frigere
necessæ est. At nostræ moderationis existimem,
querelis modum ponere, & in rectam viam plu-
rer vocare, & bonos doctosq; viros omni bene-
uolentia complecti: suadeam principibus reip.
& viris fortunatis, vt de talibus ornandis cogi-
tent: si quid apud eos, vel ipse auctoritatis habe-
am, vel ratio valeat, quæ apud paucos, interdum
locum inuenit. Amaui semper FORSTERVM,
& hodiè magnifacio, tūm ob eas, quas dixi ani-
mi dotes, tūm quod in educandis disciplinæ suæ
alumnis, rationem sequebatur in omnibus, quæ

vera esset extra omnem controuersiam. Etenim
ea docebat, quæ cuiq; ætati, ingenio atq; profe-
ctui conuenirent, ita vt nec necessaria præteriret,
nec superuacanea inculcaret : & ea prudentia,
non indulgentia, vtebatur, qua bona indeoles
rectissimè ad virtutem ducitur. Itaq; cum tali ma-
gistro libenter erant, & à quo se diligenter intellige-
rent, eum obseruabant. Affirmare enim idem de
cæteris non dubito, quod de hoc adolescentulo
exploratum habeo. Non paucis annis cum eru-
dijt ille vir elegans & doctus: & adolescens ma-
gistri sui honestos & politos mores & bonæ vari-
æque doctrinæ principia facile imbibit: cumque
delectaretur lectione scriptorum Latinæ lin-
guæ, in quibus nec vanitas, nec nugæ, sed sales
sunt & sapientia, in scribendo etiā profecit, quod
ex ipsius litteris apparebat. Mihi autē epistola est
& doctrinæ, & prudentiæ, & in vniuersum officij
non leue argumentum: res, quam extenuare faci-
lè cuiuis liceat, difficulter pauci modicè assequū-
tur & præstāt, etiam inter eruditos. Propriè scribe-
bat & perspicuè, sed concisius quam solent, qui
se primum exercent in scribendo : vnde liquidò
appareret, diligenter adolescentem cogitare, nō
solum

solum quid diceret, sed etiam quid ageret. Qualis enim cuiusq; sermo, talis plerumq; & animus. Liberari quamprimum ab educatoribus desiderant pleriq; adolescentuli, quod recte monentibus dicto audientes esse acerbum putant, se iam sapere, & sibi videre omnia rati, quae res non multis bene cedit. Cupiditates enim eos & exempla voculaq; aliorum è disciplina facile abripiunt, aut in exitium, aut ad voluptates: quae certa ad illud semita est, At noster hic, ab illo suo doctore nec subito, nec facile, se auelli patiebatur: lubens nec iniucundè, cum eo viuebat in annum septimum, vt tum in moribus, tum in litteris radices altiores ageret: iamq; ipse sibi in plerisque recte consulebat: nec erat metuendum, ne aliorum exemplis aut peruersis consilijs è spatio in deuia abduceretur. Eodem pene tempore quo apud animum deliberabat, alióne se, vt plerosq; fortunatores de iuuentute litterata facere videbat, quorum partim recte sibi consulunt, partim temere multas regiones cum rerum iactura, profectu nullo, peruvitant, & ipse conferret; accidit, vt vir omni genere bonae doctrinæ à puerō perpolitus, idemq; eximus legum doctor, HENRICVS CAMERARIVS, animi & valetu-

dinis causa de superiore Germania perlustranda
apud se cōstituisset. Id cum ex familiaribus acci-
peret IOAN. GEORGIVS, desiderium eum ca-
piebat excurrendi vnā. Spectabat autem non so-
lum, quod iuuentus, quæ videre varia loca & plu-
rium mores gestit, sed etiam vt locum dispiceret,
quō potissimum iret ad persequenda litterarum
studia. Nullo negotio impetrauit à viro huma-
nissimo, quod volebat. Exeūte æstate iter ingref-
si, & multas vrbes, & aliquot academias vide-
runt: nusquam etiam non nobiles illi comites
perhumaniter fuerūt accepti, cum primis, vt ho-
mines docti, in academia Heidelbergica, Argen-
tinensi, Basiliensi. Ipse nobis sæpè illarum genti-
um non ignotam mihi humanitatem prædica-
uit: quod etsi quidam ad boream dicant insolens:
nostrī tamen homines, vt non omnem suauita-
tem fronte præ se ferant, non minus hospitales &
beneficos se præstent, ac fortè alios superent, vbi
primum hospitem cognouerint. Eo namq; inge-
nio moribusq; sumus; vt nec vlla re beneuolen-
tiā simulemus, nec amemus, nisi quos cognori-
mus, & quos amemus, beneficē foueamus. Vt pri-
ma hyeme domum reditum fuit, LAESTIVS
ad Mu-

ad Musas redijt: quas quo in loco paullò post co-
leret, animi hærebat: tandem amicis assentien-
tibus Argentinam præposuit cæteris. Iuuenis e-
nim, qui aliorum verbositatem æquo animo to-
leraret, ipse loqueretur parcus, eloquentiam in
cæteris magnificiebat, & ei studio plus quam ali-
is, & temporis, & operæ impendebat. Eloquen-
tiæ autem semina, nec illa inania ibi sparserat, vt
& antè diximus, multiplicis doctrinæ & magni
iudicij vir, STVRMIVS, qui ita Tullium & De-
mosthenē coluit, vt nemo multis seculis, si quis
tamen id fecit, quanto ille studio, nec infelici-
ter fecisse iudicatur: & idem illos veteres dicen-
di magistros didicerat, & quotidie auditoribus su-
is explicabat. Vbi igitur Argentinam redijt, nec
ibi negligenter coluit litteras: neq; nouum con-
silium cepisset, nisi in medio cursu eius valetudi-
nem morbus tentasset pertinaciter. Ex quarto
quoq; die quæ recurrit febris, non fortè ita vehe-
menter vrit, sed lentitudine siue diuturnitate vi-
res labefactat, ac deniq; corpus miserè affligit.
Hoc cū & huic nostro LAESTIO accideret mul-
tis demum pòst mensibus (id erat postquam abi-
erat anno altero) ex illo cœlo in patria ad suetum

C

aërem

aërem rediit, non improbante medico. Nec vero alibi sibi viuendum putabat, quam vbi iucundissimè viueret, & antè vixerat in litteris. Notus mihi antè & carus fuerat, sed reuersus ad nos familiarior esse studebat, vt cum de alijs, tum de ijs litteris, quas haec tenus coluisse, interdū me differētē audiret, & cū doctis iuuenibus, qui domi meæ viuerent, sāpiuscōferret: non quòd inter eos, nec nugæ, nec ioci, quæ sunt eius potissimum ætatis, neq; non liberalium studiorum cōdimenta, sed quòd, si quid impurum vel insulsum, locum non haberet, aliqui tamen sermones boni & erudit, quo genere aut acuatur quis, aut corrigatur. Hoc enim vt fieret, nō frustrā adeò mihi studio fuit, vt qui è consuetudine meorū familiariorū venirent ad æquales, non haberentur incultiores alijs. Fieri enim omnino oportebat, quādo, præterea nec sordidos, nec ineptos scriptores in manibus haberēt, sed eos cultissimos elegātissimosq; veteres: quos plæriq; nō attingūt, vel quia occasio' eius nō est, vel quòd qui sapere putātur, in talibūs operā ludi assueverant: vt videlicet non nisi sui similes habeant, quod ipsis ex vsu esse videatur, altero ip-
forum minui dignitas. Voluit igitur totos dies no-
biscum

15100

biscum viuere, cui domus mea non minus patebat, quam patuisset anteā: & vixit domi meæ, carus ut esset sodalibus, qui erant pleriq; genere, studijs omnes nobiles, donec me huc in academiam Iuliam contuli. Fuerat illa consuetudo fortè triennij: ac statim vtebatur LAESTIVS consilio meo: cumq; in litteris celerius progredi cuperet, & ad eā rem, siue duce, siue comite, opus esse intelligereret, quæsiuit ex me, quem sibi potissimū iuuenem adiungeret. Deligebat tamen ipse sibi & mihi mirificè probatum, quem tum in scriptoribus vtriusq; linguae quotidiè incredibilidiligentia versari viderat, HENRICVM GRVM-MERV M, singulari comitate & humanitate iuuenem. Hi igitur quo tempore dixi, magnum in litteris spatiū cum summa animorum volūtatumq; coniunctione confecerunt. Argumento est, quòd cum ille in commune semper laboraret, hic de se benè merentem beneficijs deuincire non desineret. Non possum facere, quin eiusmodi studiorum communicationem, in qua nihil imperij, nullus metus, admodum commendem, quæ inter æquales paullò adultiores facilè cōstituitur. Quid enim qui sumptu egeat, amore do.

Etrinæ ipse flagrans, nō præstet vltrò operæ fortunationi? Quid cui abundè sit, itidem inflammatus litterarum studio, æquali liberaliter danti, nihil auarè petenti neget? nec aduersabitur tali consilio pater prudens, aut qui litterarum adeò sitientē in potestate habeat: nec sumptus ille fortunato sumptus est, sed cōpendiū. An se multū impendisse queratur aliquis, qui ingressus iter longinquū, & idem fortè inuium, nec tutum satis, duce certo, quem liberaliter habuerit, venerit, quò constituerat? Eiusmodi in litteris coniunctiones conciliaui, quoties occasio ad eā rem fuit, siue dixeris amicitias, quæ ex illis veræ & stabiles: ac fuere mihi vtrinq; ferè semper habitæ gratiæ: quod satis præmij, cum etiam de alijs mereri, aut hoc conari, præmij per se, satis siue primū illud certissimumq; sit. Cæterū me in academiam à se conditam accersierat multò antè dux IVLIVS, qui cum eodem anno, ipso vere, ex hac mortali vita decederet, non reliquit hoc negotium filius, dux HEN. IVLIVS, eiusq; prouinciarum primus hæres. Cum enim à puero in litteris fuisset præclarè institutus, de quibus iam me aliquoties loquentem audierat, ijs potissimum, quas regias usurpare so-
lo,

leo, quod de officio regū verè abundeque docent: in hoc consilio de illustrandis propagandisq; omne genus litterarum studijs patrem sapientissimū æmulatus ab adolescentia fuerat: & quia in potestate iam id solus ipse habebat, cum multis alijs, tum hac etiam re animum suum ostendit. Quæso ne quis arroganter dictum accipiat, quod ipse modestiæ non oblitus, referam. Principi, cum & ipse mecum ageret, morem gerere & debui, & volui, et si mihi nō minus ad manendū, quam ad migrādū caussæ erat. Etenim non leuibus me beneficijs ab adolescentia Megapolis sibi deuinixerat: iamq; eo loco & domicilium habebam, & liberos susceperā: principes autem nouo consilio, ex quo cui ingratus viderer, qui totum negotium in principio non accepisset, offendere, graue admodum putabam: tamen cum in huius academiæ incunabulis quasi patriæ voce, me vocatum meminisse, & impium ducerem, imperio patriæ obstinatè reluctari; impetraui & à duce H V L-DERICO & à duce IOANNĒ, ut mihi declrandæ in patriam pietatis potestatem facerent: in eo non se tam faciles, quam æquos præbuerunt. Migravi huc sub brumam cum familia: &

C 3

si quis

si quis quid præter rem dñe mea porrò cognoscere non grauetur, eadem sic docere cœpi, quæ annos pænè triginta docueram: quibus animos moresq; non minus, quàm oratio informatur: eodem item modo, videlicet non ex lacunis, quas quis verius sentinas dixerit, sed ex ipsis fontibus: ad hos iuuentutem soleo adducere, & ostendere, qui diuersum sequantur, eos vmbbras sectari, nec rerum vnquam potituros. Cæteri etiamsi opinionem omni studio fugiamus, tamē in omnibus neq; semper, neq; subito ad rem ipsam perueniemus: sed ne eius cupidos deterream, neq; hoc dissimulabo, quod in quibusdam non in vniuersum ipsa non fugit veritas, ad quam natura quoq; propendeamus, capienda m̄q; quodammodo facti videamur, vt primarius sapietiæ magister scriptum reliquit. Cuin LAESTIO idem esset persuasum, diu à nostra consuetudine abesse noluit: quin ex duorum triūm mensium interuallo me huc secutus, vrgebat vetus suum institutum, in quo eum non tam duxeram, quàm confirmaueram. Iuueni etiam auctor fueram pridem, vel ne id quoq; quidem: sed quod se breui facturum ostenderat, id probaram, vt exemplo æqualium Italiām

taliam videret, itemq; Galliam. Omnia igitur ad
iter longinquum, & facile pararat, cui illa omnia
sic suppeterent, vt etiam abundaret. Ipsum pere-
grinari liberale est, & in nemine reprehenden-
dum, qui si per sumptum possit, ætate non aliena
faciat: necessarium negotiatoribus, cultoribus li-
terarum perutile. Nam qui politarum gentium
mores viderit, in moribus nonnihil corriget, &
in vitæ consuetudine suauior erit & gratior, in
repub. sine acerbitate prudentior: qui verò etiam
cum alijs de multis rebus & varijs doctrinæ parti-
bus contulerit, modestius se geret, nec intume-
scet inani persuasione sapientiæ, sicut plæriq; so-
lent, qui limen non transferunt. Ut plurimum e-
nim earum ynusquisq; sibi solus ita sapit, vt suis
decretis teneri vniuersos velit: deniq; fieri inter
eos solet, vt nemo audiat alterum: quod de A E-
tneis fratribus ait Euripides, imperiosis & impijs.
Ita cū sentirem, collaudauit sæpè eos, qui id cum
consilio iusta ætate facerent. Cum igitur iter Ita-
licū in animo haberet LAESTIVS, inuenit eius
itineris comites, qui & ipsi nobiscum vixerant
fratres germanos BIELCIOS, Barones Suecos,
SVANTONEM & NICOLAVM: hitum sibi
adiun-

adiunxerant HENRICVM GRVMMERVM,
quibus æquè carus erat, vt antè fuerat, atq; etiam
nunc erat LAESTIO:& viuit idem hodiè cum
illis fratribus, in Suecia, nescio, an in Polonia. Et
enim plus anno abhinc ad principem suum SI-
GISMVNDVM III. Poloniæ regem & Sue-
ciæ (cui tres fratres ob elegantiam morum & fi-
dem gratissimi à pueris fuissent, quorum ER I-
CVS in regio cubiculo semper apparet) ex Italia
acciti, vt regem è Polonia comitarentur in patri-
am, Dantiscum venerunt, quando paucis diebus
regia classis è portu solutura esset. Illi autem, quos
modo dixi, quatuor iuuenes consilium peregri-
nandi itidem ceperant Rostochij: hinc iter in-
gressi, autumno transierunt Alpes: qui nunc quar-
tus annus est, quando imperante RVDOLPHO
II. acre bellum in Hungaria cum Turcis geritur.
LAESTIV M quoq; BERNHARDVS BV-
LOVIUS, consobrinus, nec ipse alienus à litte-
ris Augustam vsq; Vindelicorum deduxerat, sin-
gulari quadam erga illum benevolentia: & vnâ
fuisset progressus, nisi eum cura familiaris retrah-
isset domum. In Italia percoluit eadem studia,
in quibus ipse totus semper antè fuerat, neq; ta-
men

mē non semper aliquid de cæteris doctrinæ parti-
bus cupidè delibabat. Namq; elegāti homini cō-
uenire arbitrabatur, vt siue per ingenium, siue per
negotia se totum doctrinæ studijs in perpetuum
non addiceret, nec idipsum posset; quarū partiū
siue posse videretur, siue posset, gustum aliquem
sibi pararet. Hoc igitur agebat sedulò: neq; solū,
quidquid est ingenuarum artium amabat, sed e-
arum etiā cultores singulari benevolentia cōple-
ctebatur, quibus & præ alijs benè faciebat. Cum
enim à quibus sibi minimum officij præstitū me-
minisset, ijs plena manu gratiam referret; tum fa-
miliares subleuabat, si quid ijs opus esse animad-
uerteret, aut suspicaretur. In dandis beneficijs ita
se gerebat, vt parrimonium intactum seruaret:
quod parsimoniæ erat siue prudētiæ: fructibus il-
lius liberaliter vtebatur. Studebat enim in omni-
bus nō modo necessitati, sed & elegantiæ: quæ vt
perpetua sit, sibiq; cōstet, nec ipsa paruo constat,
nec nisi ab homine locuplete & liberali colo po-
test. Nō enim loquor de minuta quapiā, quā quis
dicat cadere etiam in tenues, sed de hac, quæ
nobili loco natum decet, quæq; modò longius,
modò proprius abest à magnificentia, cumq; ea

D

sæpē

sæpe de terminis cōtendit. Cum autem huiuscomes sit magnanimitas, illa profectò parui, angustiq; animi esse non potest. Nā qui adeò abiēctus sit, vt pecuniā non ausit attingere; is neq; suæ dignitatis, neq; humanitatis rationem habeat, nedum respiciat alios. Talis cū esset, facile inueniebat LAESTIVS, etiam à quibus obseruantur, & coleretur: nec illos alios, quàm bonos: nec quisquam blanditijs se ad eum applicare poterat, nec audebat: & ipse colebat libenter amicitiam cū sui similibus, id est virtutis doctrinæq; primis cultoribus: quos statim agnoscebat, & à vulgo, in quo nihil sinceri, sed multæ simulationum species, separabat. Cū illis igitur viuere & iocari: eoru sales ferre & accipere, paucos salibus ipse aspergere: siue quòd intra modum id oportere fieri videret, siue quòd ea sese ingenij facilitate nō abundare animaduerteret. Fuerat autem in puerō & adolescentulo silentium: in adultiore erat virilis grauitas, hilaritatis aliquid, risus parū: vt profectò natura aliud alij habemus cōtra quod qui nititur, plærūq; operam ludit: qui quod à natura accepit, amplectitur & studio excolit, in eo facile antecellet pluribus. Hoc ille animaduertens, ludicra non
con-

contemnebat in æqualibus; nec ijs se tamē dabat;
aut dare poterat: ludos equestris excipio, qui ta-
men ipsi & alterius generis sunt, vt in serijs poti-
us numerandi videantur. Nam quod antè quoq;
tactum oportuit, statim ab adolescentia se in ar-
mis exercuit: atq; ita non solum vires corporis
confirmarat, sed etiam ita arma tractare didice-
rat, vt vim armata in à corpore propulsaret, si
quis hostis immineret. Auidius quoq; didicerat
Hetruscū sermonem, elegantem illū & suauem,
vt cùm quæ eo mira arte & diuinitus, multa scri-
pta essent, cognosceret, tūm consuetudine palæ-
stritarū commodius maioreq; cum fructu vtere-
tur. Vixerat Venetijs, Patauij, Bononiæ: Lango-
bardiam, quæ olim erat Gallia Cisalpina, perlu-
strauerat: nec non nobilissimas quasq; Tuscorum
vrbes: cepit eum ipse Romæ aspectus, vt ægre in-
de auelleretur, quò tamen redire, & multos in vr-
be menses commorari decreuerat. Infaustum i-
ter in vltiorem Italiam suscepit: Neapolin vt
venit, non tam tenuit eum vrbis amœnitas &
splendor, quām acre studium artis equestris, quòd
eo loco, vbi magistros eximios inuenisset, per-
ficere quoad posset, cogitabat: idem & ab alijs

factum feliciter acceperat . Conatus ille reprehendi in nemine, credo , potest : in homine ordinis equestris etiam requiritur : LAESTIO tamen tum temporis, comitibus ad urbem regredientibus, mansio infelix fuit. Repentina eum & acuta febris inuasit: quid multis? decimo die, cōtrā etiam nitentibus medicis, natura iam debilitata, extinxit iuuenem, ætate & virtute florentem, qui pridem genti suæ decori fuerat, & emolumento futurus erat patriæ. Ad honores ipse non adspirabat. Nec enim magnos ambitionis spiritus gerebat, contentus vt diuinijs, ita dignitate: quæ à majoribus accepta, qua ratione parta fuerant, tueri in animo habebat: pompam non amabat, strepitum etiam fastidiebat: nec vlla re tantoperè capiebatur, vt quiete domestica, quam & spectabat, & sperabat. Idem tamen nequaquam, nec in rep. nec in militia, operam patriæ negasset. Mature enim didicerat, & sic apud animum statuebat, se societati mortalium, & patriæ potissimum natum, pro qua vitam profundere, tempore necessario, bonum virum decet: quod neq; hic eruditus & fortis eques dubitasset. Cur id enim de eo non assuerem & prædicem, cuius mihi mores & ani-

& animus tot annos fuerit exploratissimus? Virtutem intelligebat omnem, eamq; sibi usurpatione eius perpetua comparauerat, vt ea, tūm sibi, tūm quibuscum viueret, tūm deniq; patriæ, ad senectam & ultimum vitæ spiritum vteretur: eaq; nuspiam declinans ab officio, usus fuit, quantum per ætatem & conditionem potuit: quod si non satis ostendimus, æquales tamen id testantur & sodales. Ex hoc spatio ante tempus, vt loqui solemus, fato euocatus, non minus beatè vixisse putandus est, cum ex præceptis sapientiæ semper vitam instituerit. Si quid ex eius obitu mali aut incommodi est, non ad ipsum, sed ad alios attinet: nos, amici, patria, boni ciuiis iacturam fecit. Cum autem, à quo vitam acceperat, patri vniuersitatis, & nostro, in his terris potissimum eam cum subiectione & adoratione acceptam semper tulerit; eidem quod fieri necessarium nouerat & faciendum à puerò didicerat, non & quo solum, sed & ad cœlestia adspirante animo reddidit, cum certa expectatione alterius & melioris, immò optimæ vitæ, nec solum ob æternitatem, sed multo magis ob sanctimoniam & sapientiam perfectissimæ, & sine exceptione beatissimæ. Rectè

D. 3

nihilo.

nihilominus fecerimus, qui IOAN. GEORGII
LAESTII memoriā quoq; inter mortales integrā,
quod eius facere possumus, seruare studemus: tū
vt de nostra erga eum benevolentia constet, tūm
vt eius virtus hoc habeat præmij, tūm, ne exem-
plo fraudemus adolescentiam, quod intuentes,
meliores fiant. In cæteris etiam probo, prædica-
tioneq; dignum iudico, quod iuueni nostro pro-
pinqui, & quo loco diem obiit, & altero, quo po-
tissimam vitæ partem egit, monumenta posue-
runt: atq; hoc vnum superest. Nemo enim, qui
hæc vel audierit, vel legerit, non ipse vtriusq; mo-
numenti inscriptionem aveat cognoscere. Earū
breuior est monumenti Neapolitani, procurante
natione illustri Germanorum, qui id temporis
disciplinis alijs liberalibus & iuri Romano discen-
do in academia Senensi operam dabant, positi.
NOBILI. GERMANO. EX. MEGAPOLI. AD
LITTVS. BALTICVM. ORIVNDO. IOANNI.
GEORGIO. A. LEISTEN. LITTERIS. VIR-
TVTE. ET. ARMIS. PRAESTANTI IVVE-
NI. QVI. CVM. IN. ITALIA. VIXISSET.
TRIENNIVM. ET. EAM. OMNEM. PER-
LVSTRASSET. HIC. ARDENTE. FEBRI.
CORREPTVS. DIEM. SVVM. PIE. OBIIT.
AGENS, ANNVM. XXXI. ANNO. cI. I.
XCIII. NON. APRIL.

KENO.

Kenotaphio hæc sunt
insculpta.

NOBILIS. IOAN. GEORGIVS. A. LEISTEN
HERES. IN. VVARDOVV. A. PVERO. AD
PIETATEM. ET. VIRTUTEM. SED VLO
EDVCATVS. ADOLESCENS. BONIS. LIT-
TERIS. ET. IN. HAC. ET. IN. ALIIS. ACA-
DEMIIS. GERMANIAE. BONAM. OPERAM.
NAVAVIT. IVVENIS. IN. ITALIAM. ITER.
FECIT. VBI. ET. ARMIS. ET. IN. ARTE. E-
QVESTRI. SE. EXERCVIT. IBI. CVM. TRI-
ENNIVM. VIXISSET. ET. OMNEM. PER-
LVSTRASSET. SVBSISTENDVM. SIBI. A-
LIQVOT. MENSES. NEAPOLI. RATVS. I-
BIDEM. ARDENTE. FEBRI. CORREPTVS
PAVCIS. DIEBVS. POST. EXTINCTVS
FVIT. ANNVM. AGFNS. AETATIS. XXXI.
ANNO. cI. I. XCIII. IV. NON. APRIL. TA-
MEN. EI. HOC. LOCO. ETIAM. PRO. SVA.
ERGA. FRATREM. PIETATE. MOESTISSI-
MI. FRATER. SORORQVE. MONVMENTVM.
POSVERVNT.

Deniq; cum Neapolin venissent filius meus IO-
AN. VLRICVS CASELIVS & doctissimus
iuvensis, THEODORVS ADA MIVS, meus
hodie gener, ambo dolorem ipso monumēto, in
quo hominis amicissimi exuuiæ conditæ essent,
moniti;

moniti, acceperunt supra modum grauem, quē,
ibidem THEODORVS ad IOAN. VL-
RICVM testatum fecit hoc epigrammate, quod
& ipsum subijciendum, mihi visum fuit.

Digressi gelidas nostra de gente per Alpes,
Et reliquæ emensi longa viæ spatia:
Adsumus en tumulo, quo Læstij muta quiescunt
Ossa modò, heu quam animi nobilis exuuiæ!
Heu quanto patriæ damno, luctuq; suorum!
Mors illi ciuem inuiderat egregium,
His fratrem, & fidei numquam fallacis amicum;
Genti hominum rara sed bonitate virum.
Numquam ô magna parens potius Natura dedisses.
Tam propera velles quem reuocare manu.
Tuq; illum facili vultu Fors antè secuta,
Tam citò cur morbo deprimis implicitum!
Firma etiam ætate & robusto corpore; qui nec
Baccho se aut molli perditum ijt Venere:
Totus in hoc, animum varia fulciret vt arte,
Quò se digna domi militiæq; ageret.
Hoc studio heic iterum cum degeret, & decore vrbis,
Ac procerum, miro illectus & ingenio,
Febre miser perijt; nec erat, qui fleret, amicus,
Ex animo aut tristes inferias faceret.
At vos ô cari cineres comitiq; mihiq;,
Tuq; errans campos umbra per Elysios,
Saluete interea; &, quod solum possumus, hoc nunc
Postremum à nobis accipite officium.

F I N I S.

154299

X 220 3730

56.

Farbkarte #13

B.I.G.

Black
3/Color
White

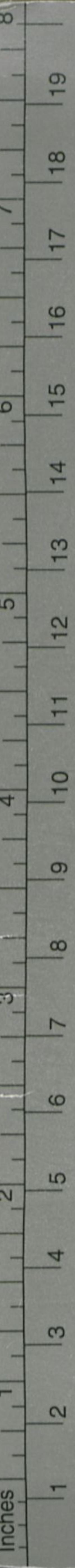
Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

IOANNIS CASELII

Oratio funebris

IOANNI GEORGIO A LEISTEN
nobili equiti Megapolitano.

HELMAESTADII
Excudebat Iacobus Lucius, Anno
M. D. IVC.